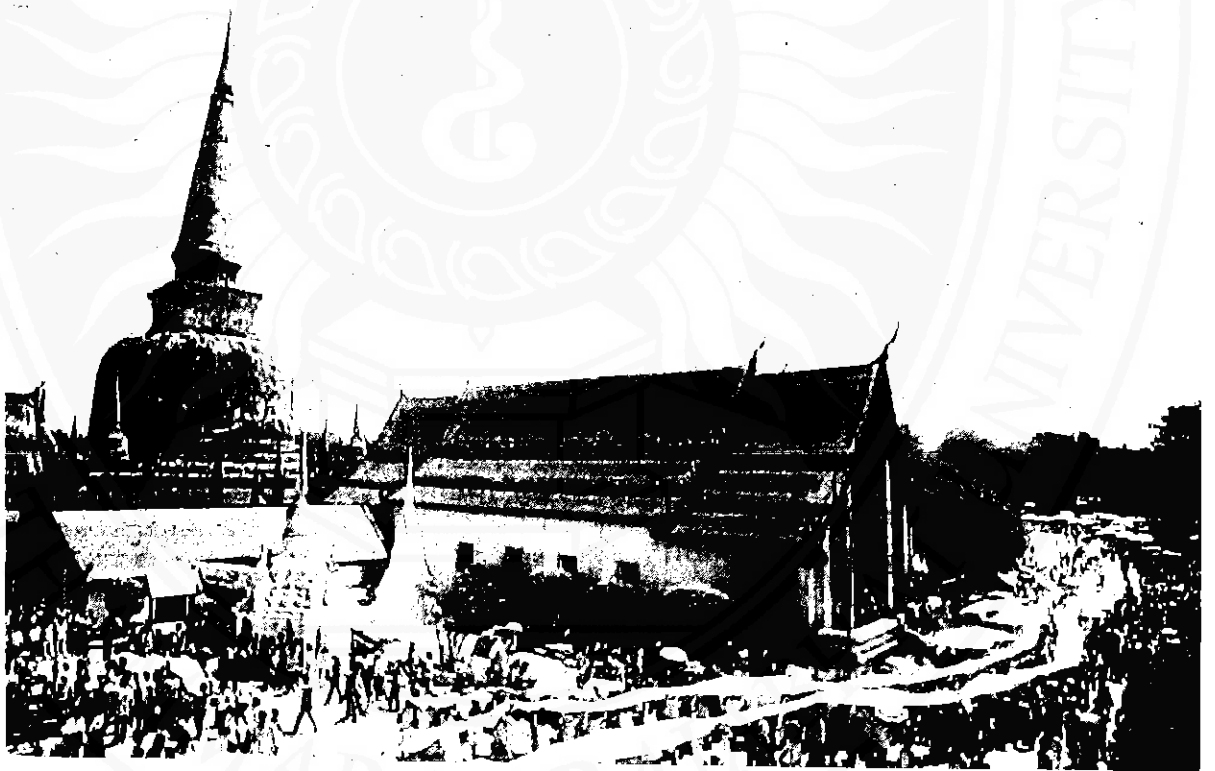

นครน่าน

แนว
การพัฒนา
นครศรีธรรมราช
ให้เป็น
แหล่งท่องเที่ยว

สมพุทธิ ฤทธิ์เงิน

น้ำตกพรหมโลก : ทรัพยากรท่องเที่ยวธรรมชาติ

ถ้อยแถลงของนักท่องเที่ยวต่างประเทศที่เดินทางมาเยือนประเทศไทยในปี พ.ศ.๒๕๓๓-๒๕๓๔ มีจำนวนกว่าปีละ ๕ ล้านคน ทั้งนี้ ยังไม่นับคนไทยที่เดินทางจากบ้านไปเยือนจังหวัดอื่นๆ อีกจำนวนมาก

ภาคใต้เป็นภูมิภาคที่เป็นจุดหมายปลายทางของการท่องเที่ยวของชาวไทยและชาวต่างประเทศ มีส่วนแบ่งตลาดการท่องเที่ยวไม่ด้อยไปกว่าภูมิภาคอื่นๆ ของประเทศ

ภาคใต้ ประกอบด้วยจังหวัดต่างๆ ๑๔ จังหวัด มีลักษณะเป็นคาบสมุทร มีภูเขาเป็นแกนกลาง

ทางตะวันออกติดต่อกับอ่าวไทย ส่วนทางตะวันตกติดต่อกับทะเลอันดามัน เป็นแหล่งท่องเที่ยวทางทะเล ซึ่งเป็นที่รู้จักดีของนักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศ แต่ละจังหวัดมีศักยภาพที่จะเป็นแหล่งท่องเที่ยวแตกต่างกัน

นครศรีธรรมราช เป็นจังหวัดหนึ่งที่มีศักยภาพสูง แต่ข้อเท็จจริงพบว่าการท่องเที่ยวของนครศรีธรรมราช เป็นรองจังหวัดอื่นๆ อยู่มาก ไม่ว่าจะเป็นจังหวัดสงขลา ภูเก็ต สุราษฎร์ธานี หรือแม้แต่จังหวัดกระบี่หรือจังหวัดตรัง ดังนั้น ถ้าจะพัฒนาจังหวัดนครศรีธรรมราชให้เป็นแหล่งท่องเที่ยวจนถึงระดับจังหวัดดังกล่าวมา ก็ต้องพิจารณาปัจจัยทางด้านการท่องเที่ยวและหาช่องทางที่จะพัฒนาปัจจัยดังกล่าวนี้ให้ตรงกับความต้องการของนักท่องเที่ยวมากขึ้น

ประเทศไทย เป็นแหล่งท่องเที่ยวที่สำคัญแห่งหนึ่งของภูมิภาคเอเชียและแปซิฟิก ดังจะเห็นได้จาก

ปัจจัยต่าง ๆ ที่ควรพิจารณา มีดังนี้

๑. สิ่งดึงดูดใจผู้มาเยือน

ความสำเร็จของแหล่งท่องเที่ยวขึ้นอยู่กับไม่เพียงแต่ดึงดูดใจให้นักท่องเที่ยวมาเยือน แต่ต้องมีความสามารถดึงดูดผู้เยือนเอาไว้ด้วย ซึ่งหมายความว่าแหล่งท่องเที่ยวจะต้องมีสิ่งดึงดูดใจหลายชนิด ซึ่งจะช่วยให้ตลาดการท่องเที่ยวกว้างขวางยิ่งขึ้นดังนั้น ถ้าจะพัฒนานครศรีธรรมราชให้เป็นแหล่งท่องเที่ยวระดับนำ จะต้องคำนึงถึงสิ่งดึงดูดใจที่มีอยู่แล้ว รวมทั้งความเป็นไปได้ที่จะสร้างใหม่ เช่น ที่พักแรมที่มีคุณภาพ สวนสาธารณะสำหรับการพักผ่อนหย่อนใจ สินค้าที่ระลึกหลากหลายให้เลือกซื้อ เป็นต้น

อย่างไรก็ดี นครศรีธรรมราชเป็นจังหวัดที่มีสิ่งดึงดูดใจหลายอย่างอยู่แล้ว เช่น

๑.๑ ทวีปยากรท่องเที่ยวทางธรรมชาติ
นครศรีธรรมราชมีชายฝั่งทะเลยาวที่สุดของประเทศ มีหาดทรายสะอาดสวยงามอยู่หลายตอน โดยเฉพาะชายทะเลอำเภอขนอมและอำเภอสิชล เหมาะที่จะพัฒนาให้มีสถานตากอากาศทางทะเล เขตภูเขาของนครศรีธรรมราช มีป่าไม้ที่ได้รับการอนุรักษ์ไว้เป็นเขตอุทยานแห่งชาติ มีน้ำตกหลายแห่งที่มีทัศน

สวยงามตามธรรมชาติ เหมาะสำหรับนักท่องเที่ยวที่มีความชื่นชอบกับธรรมชาติ

๑.๒ ทวีปยากรการท่องเที่ยวทางวัฒนธรรม นครศรีธรรมราช เป็นจังหวัดที่มีประวัติความเป็นมายาวนาน จึงมีเอกลักษณ์ทางวัฒนธรรมมากมาย องค์พระบรมธาตุเจดีย์ เป็นแหล่งโบราณสถานทางพุทธศาสนาที่สำคัญที่สุดของภาคใต้ ตลอดจนโบราณสถานที่ได้รับการขุดค้นซึ่งแสดงให้เห็นถึงความรุ่งเรืองในอดีตนอกจากนี้ ยังมีโบราณวัตถุที่ได้มีการจัดแสดงไว้ในพิพิธภัณฑสถานแห่งชาติ

๑.๓ ทวีปยากรตามเทศกาล จังหวัดนครศรีธรรมราช มีเทศกาลเด่นๆ หลายเทศกาล เช่น เทศกาลเดือนสิบ ซึ่งมีการทำบุญวันสารท มีการยกหมฺรับ ซึ่งมีรูปแบบไม่ซ้ำกับจังหวัดอื่นๆ การแห่ผ้าขึ้นธาตุ เป็นการนำผ้าขึ้นไปห่มองค์พระมหาธาตุเจดีย์ ซึ่งนิยมทำกันในวันมาฆบูชา หรือช่วงเวลาอื่นก็ได้

๑.๔ กิจกรรมเฉพาะอย่าง เช่น การแสดงพื้นบ้าน การชนโค ที่สามารถจัดเป็นกิจกรรมเพื่อการท่องเที่ยวได้อย่างดี

ปากน้ำปากพอง :
ทวีปยากรท่องเที่ยวธรรมชาติ

ขบวนแห่หมรับ :
ทรัพยากรท่องเที่ยว
ตามเทศกาล

๒. ลักษณะของวัฒนธรรม

การพัฒนา นครศรีธรรมราช ให้เป็นแหล่งท่องเที่ยว จะต้องกระตุ้นให้ใช้มรดกทางวัฒนธรรมภายในจังหวัดเพื่อการท่องเที่ยว เช่น สถานที่ทางโบราณคดี หัตถกรรมพื้นเมือง อาหารพื้นเมือง งานเทศกาล ประเพณี สถาปัตยกรรม ซึ่งทั้งหมดจะต้องนำมาพิจารณาในการวางแผนการท่องเที่ยวของจังหวัด ทั้งนี้ เป็นการสนับสนุนวัฒนธรรมท้องถิ่นแทนที่จะทำให้วัฒนธรรมท้องถิ่นด้อยคุณค่าไปอย่างน่าเสียดาย

๓. กำลัังคน

กำลัังคน เป็นส่วนที่สำคัญส่วนหนึ่งในการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยว บางทีจะเป็นการง่ายที่จะพิจารณาปัจจัยพื้นฐาน (Infrastructure) และปัจจัยอำนวยความสะดวกด้านการท่องเที่ยว (Superstructure) แต่การพัฒนาแรงงานฝีมือ จะต้องอาศัยกำลัังคนซึ่งมีบทบาทในการสร้างเสน่ห์ของแหล่งท่องเที่ยว การที่นครศรีธรรมราชกำลัังคนตัวในด้านการท่องเที่ยว ในข้อเท็จจริง ผู้ใช้แรงงานด้านการท่องเที่ยวยังมีจำกัดมาก เช่น ผู้ที่มีความสามารถใช้ภาษาของผู้มาเยือน รวมทั้งการฝึกทางเทคนิค

ให้มีทักษะหลายอย่างซึ่งจำเป็นต้องใช้อุตสาหกรรมท่องเที่ยว ที่อาจจะทำได้โดยให้สถาบันในท้องถิ่นจัดการเรียนการสอนรวมทั้งการฝึกอบรมเป็นครั้งคราว ตามความต้องการของผู้ประกอบการด้านการท่องเที่ยว

๔. ปัจจัยพื้นฐานและปัจจัยความสะดวกด้านการท่องเที่ยว

คำว่า "ปัจจัยพื้นฐาน" หมายถึง สิ่งก่อสร้างทุกชนิด ซึ่งถิ่นที่มีการตั้งถิ่นฐานต้องการ เพื่อให้สามารถติดต่อกับโลกภายนอกได้อย่างทันสมัยและเป็นพื้นฐานของกิจกรรมมนุษย์ภายในถิ่นปัจจัยพื้นฐานประกอบด้วย ถนน ไฟฟ้า สถานีขนส่ง ระบบประปา ระบบการสื่อสาร ระบบการกำจัดขยะมูลฝอย และระบบที่เกี่ยวข้องอื่นๆ

ปัจจัยด้านความสะดวกด้านการท่องเที่ยว หมายถึง โรงแรม ภัตตาคาร สถานบันเทิง ร้านค้า และธุรกิจอื่นๆ ปัจจัยดังกล่าวนี้ จะมีขึ้นไม่ได้โดยไม่มี การวางแผนเป็นอย่างดีและการสร้างปัจจัยพื้นฐานรับรองไว้แล้ว หากขาดปัจจัยพื้นฐาน จะเป็นไปได้ยากที่จะพัฒนาและสร้างความเจริญเติบโตด้านการท่องเที่ยว

พื้นที่ที่มีชายหาดสวยงามจะไร้คุณค่าในการพัฒนาเป็นแหล่งท่องเที่ยว ถ้าไม่สามารถเชื่อมกับ

ตลาดสำคัญโดยถนนหรือการคมนาคมทางเรือ ทางอากาศ และจะไร้คุณค่าถ้ามีปัญหาไฟฟ้าประปา และระบบการสื่อสารยุคใหม่ โรงแรมและหน่วยบริการนักท่องเที่ยวคงไม่สามารถก่อให้เกิดปัจจัยพื้นฐานในแหล่งท่องเที่ยวได้ ถ้าเป็นภาระของส่วนราชการที่เกี่ยวข้อง

๕. ระบบการขนส่ง ข้อดีของนครศรีธรรมราชอย่างหนึ่ง ก็คือระบบการขนส่ง ปัจจุบันถือว่าระบบ

การขนส่งทางอากาศมีบทบาทอย่างสูงต่อการท่องเที่ยว เพราะนักท่องเที่ยวจะมีข้อจำกัดด้านเวลา แหล่งท่องเที่ยวที่เข้าถึงยาก ย่อมจะพัฒนาช้ากว่าที่ควรจะเป็น นอกจากนี้ จะต้องมึระบบการขนส่งบนทางหลวง ทางรถไฟ และทางน้ำ ที่สามารถสนองการเดินทางท่องเที่ยวได้

๖. บริการสนับสนุน

แหล่งท่องเที่ยวยุคใหม่จะต้องอาศัยบริการสนับสนุน เช่น ระบบการให้ความปลอดภัยแก่นักท่องเที่ยว การรักษาพยาบาล การป้องกันอัคคีภัย การซ่อมบำรุงการธนาคาร บริการอาหาร เป็นต้น การขาดสิ่งหนึ่งสิ่งใดจะสร้างปัญหาต่อการพัฒนาการท่องเที่ยว การพัฒนานครศรีธรรมราชให้เป็นแหล่งท่องเที่ยวจะต้องพิจารณาว่า บริการที่ว่่านั้นจะจัดเพื่อการท่องเที่ยวได้อย่างไร

อย่างไรก็ดี ยังมีตัวประกอบอื่นที่สำคัญในการพัฒนาพื้นที่หนึ่งพื้นที่ใดให้เป็นแหล่งท่องเที่ยวสมาคมส่งเสริมการท่องเที่ยวภูมิภาคเอเชียแปซิฟิก ได้วิจัยพบว่า คุณสมบัติของแหล่งท่องเที่ยวที่นักท่องเที่ยวเห็นว่าสำคัญเรียงตามลำดับ คือ

๑. การให้ความอบอุ่นใจและความเป็นมิตรของประชาชนในถิ่น
๒. ความสะดวกสบายในด้านที่พักแรม
๓. ทิวทัศน์ที่สวยงามตามธรรมชาติ
๔. ความเหมาะสมในด้านราคา
๕. สิ่งดึงดูดใจด้านประเพณีและวิถีชีวิต

ถ้าจะให้ นครศรีธรรมราชพัฒนาเป็นแหล่งท่องเที่ยว ผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องจะต้องพิจารณาโดยรอบคอบว่า นครศรีธรรมราชยังขาดในส่วนใดที่จะต้องเติมเต็ม และส่วนใดที่มีอยู่แล้ว ซึ่งจะต้องอนุรักษ์เอาไว้ เพื่อประโยชน์ด้านการท่องเที่ยวของชาวนครศรีธรรมราชเองและสำหรับแขกที่มาเยือน